

Condiții generale de transport și servicii ce stau la baza activității societăților de expediții

Articolul 1 – Preambul

1.1 Prezentele condiții generale de transport și servicii ce stau la baza activității societăților de expediții constituie norme standard care se aplică la executarea transporturilor și serviciilor accesorii de către societățile de expediții. Acestea cuprind prevederi valabile pentru toate modurile de transport și servicii accesorii (rutier, aerian, feroviar, maritim, naval, multimodal, servicii logistice, vamale etc).

1.2 Prevederile contractului de expediție sau comanda urmată de executare se consideră completate cu prevederile prezentelor condiții generale, care fac parte integrantă din acestea. Părțile sunt libere să convină expres în contractele încheiate și alte clauze decât cele prevăzute în prezentele condiții generale.

1.3 Condițiile generale de transport și servicii ce stau la baza activității societăților de expediții membre ale Uniunii Societăților de Expediții din România se vor numi în continuare, prescurtat: „Condiții generale”.

1.4 Uniunea Societăților de Expediții din România se va numi în continuare, prescurtat: „USER”.

1.5 Fédération Internationale des Associations de Transitaires et Assimilés - Federația Internațională a Asociațiilor de Expeditori de Mărfuri se va numi în continuare, prescurtat: „FIATA”.

1.6 Aceste norme transpun o serie de acte normative naționale și internaționale care reglementează activitatea de expediții, cum ar fi:

- Codul civil român;
- Ordonanța Guvernului nr. 27/2011 privind transporturile rutiere, cu modificările ulterioare;
- Convenția referitoare la contractul de transport internațional de mărfuri pe șosele (CMR) – adoptată la Geneva în 1956, la care România a aderat prin Decretul nr. 451/1972;
- Convenția privind transportul feroviar internațional (COTIF) – adoptată la Berna la 9 mai 1980, ratificată de România prin Decretul nr. 100/1983;
- Regulile de la Haga - Convenția internațională pentru unificarea unor norme de drept privind conosamentul - încheiată la Bruxelles în 1924, la care România a devenit parte în 1937;
- Protocolul de la Bruxelles, din 1968, care a modificat Regulile de la Haga, cunoscut sub denumirea de „Regulile de la Haga-Visby”;
- Convenția de la Montreal - Convenția pentru unificarea anumitor reguli referitoare la transportul aerian internațional - adoptată la Montreal la 28 mai 1999, ratificată de România prin Ordonanța Guvernului nr.107/2000, aprobată prin Legea nr. 14/2001;

- Acordul european referitor la transportul rutier internațional al mărfurilor periculoase (ADR) - încheiat la Geneva la 30 septembrie 1957, la care România a aderat prin Legea nr. 31 din 18 mai 1994;
- Regulile model ale FIATA pentru serviciile de expediții de marfă (FIATA Model Rules for Freight Forwarding Services);
- Documentele FIATA.

Articolul 2 – Definiții

2.1 „Societate de expediții = expeditor (Freight Forwarder)” înseamnă compania care încheie cu un client un contract de transport și/sau servicii accesorii.

2.2 „Servicii/operațiuni accesorii” înseamnă comisionariat vamal, depozitare, manipulare, ambalare, distribuție a mărfurilor, încheierea unor polițe de asigurare Cargo „all risks” în numele și la solicitarea clientului, colectarea unor documente referitoare la marfă și/sau altele asemenea.

2.3 „Client” poate fi expeditorul (shipper sau consignor), destinatarul (consignee sau receiver) sau proprietarul mărfurilor (owner) și înseamnă orice persoană fizică sau juridică care încheie cu societatea de expediții un contract de transport și/sau servicii accesorii acestuia și care face dovadă că poate dispune în privința transporturilor mărfurilor.

2.4 „Expeditor (shipper sau consignor) înseamnă persoana care predă mărfurile societății de expediții pentru efectuarea transportului și/sau serviciilor accesorii acestuia.

2.5 „Destinatar (consignee)” înseamnă persoana îndreptățită să primească bunurile de la societatea de expediții și/sau agentul acesteia.

2.6 „Transportator = cărauș” înseamnă orice persoană fizică sau juridică, parte într-un contract de transport, care realizează transportul mărfurilor cu mijloace de transport proprii sau asupra cărora are drept de utilizare.

2.7 „Mărfuri” înseamnă orice bunuri corporale mobile, inclusiv animale vii, precum și/sau containere, paleți și/sau articole similare de transport și/sau ambalare, remise societății de expediții pentru a fi transportate.

2.8 „Mărfuri periculoase” înseamnă mărfurile care sunt clasificate în convențiile/regulamentele de specialitate (ADR, RID, IMDG, IATA DGR) ca fiind periculoase (inflamabile, radioactive, nocive, cu caracter vătămător).

2.9 „DST (SDR) - Drepturi Speciale de Tragere (Special Drawing Rights)” înseamnă un instrument monetar al Fondului Monetar Internațional, cu rol de unitate de cont și de rezervă, utilizat frecvent ca etalon monetar odată cu restrângerea rolului aurului ca unitate de referință.

Articolul 3 – Contractul de expediție

3.1 Contractul de expediție este un contract prin care societatea de expediții se obligă să încheie, în nume propriu și în contul clientului, un contract de transport și/sau să îndeplinească operațiunile accesorii.

3.2 Societatea de expediții care ia asupra sa obligația executării transportului, cu mijloace proprii sau ale altuia, în tot sau în parte, are drepturile și obligațiile transportatorului.

3.3 În contractul de expediție se prevăd clauze atât cu privire la transportul propriu-zis, cât și la serviciile accesorii transportului.

3.4 Comanda de transport confirmată de societatea de expediții se consideră contract încheiat, așa cum este prevăzut la pct. 3.1.

3.5 USER poate pune la dispoziția membrilor săi, la cerere, contracte-cadru de expediții.

3.6 Contractul de expediții se completează cu Condițiile generale de transport și servicii ce stau la baza activității societăților de expediții, așa cum este prevăzut la pct.1.2.

3.7 Societățile de expediții care încheie contracte de intermediere sau de agenți, potrivit Codului civil, vor urma normele prevăzute de acesta.

Articolul 4 – Comunicarea societății de expediții cu clientul

4.1 Societatea de expediții poate comunica cu clientul sau cu persoana desemnată pentru comunicare de către client, într-o formă verbală sau scrisă, utilizând toate mijloacele de comunicare care sunt la dispoziția sa. În cazul în care clientul nu comunică societății de expediții orice schimbare de adresă sau alte informații referitoare la sine, se va considera că aceasta și-a comunicat mesajul către client în mod corect, dacă l-a transmis folosind adresa sau alte informații care i-au fost disponibile în acel moment.

4.2 Clientul va notifica imediat societății de expediții orice modificare a informațiilor care sunt relevante în orice mod pentru executarea corectă a expedierii de mărfuri. În caz contrar, clientul va suporta toate consecințele unei astfel de omisiuni.

4.3 Societatea de expediții are dreptul de a utiliza tehnologia modernă în executarea activităților sale, inclusiv dispozitive care permit executarea expedierii de mărfuri fără completarea și emiterea de documente de transport și alte documente într-o formă fizică.

Articolul 5 – Obligațiile societății de expediții

5.1 Societatea de expediții va depune diligențele necesare pentru organizarea și/sau executarea transportului și efectuarea serviciilor accesorii, potrivit instrucțiunilor clientului, astfel cum au fost convenite, precum și pentru protejarea intereselor clientului pe tot parcursul prestării activităților.

5.2 Societatea de expediții trebuie să fie organizată și să dispună de mijloacele necesare executării misiunii sale.

5.3 Dacă nu s-a convenit altfel, societatea de expediții are dreptul să aleagă în mod liber subcontractantii, precum și modurile de transport și mijloacele folosite. Persoanele intermediare sau subcontractanții la care recurge societatea de expediții pentru executarea obligațiilor sale sunt considerate acceptate de client, dacă acesta nu a exprimat vreo opoziție înaintea începerii executării transportului.

5.4 Societatea de expediții va presta serviciile în conformitate cu instrucțiunile clientului și după cum s-a convenit de comun acord cu acesta. Dacă respectivele instrucțiuni sunt incorecte sau incomplete sau nu sunt conforme cu contractul, societatea de expediții poate, pe riscul și pe cheltuiala clientului, să acționeze după cum consideră de cuviință, în interesul clientului.

5.5 Societatea de expediții are ca obligație consilierea privind doar activitatea de transport și/sau serviciile accesorii, fără aspecte care țin de mărfuri în relația cu diferite autorități (licențe import/export, autorizări, dublă utilizare etc).

5.6 Societatea de expediții are obligația să plătească facturile în cadrul termenelor stabilite prin contracte cu subcontractantii săi.

Articolul 6 – Obligațiile clientului

6.1 Clientul garantează societății de expediții, în momentul în care bunurile au fost preluate de către aceasta, exactitatea privind toate detaliile legate de natura generală a mărfurilor, mărcile, numărul, greutatea, volumul și cantitatea și, dacă este cazul, caracterul periculos al mărfurilor, astfel cum au fost furnizate de acesta sau în numele său.

6.2 Clientul este responsabil pentru modul de întocmire, corectitudinea și aparenta de legalitate a documentelor pe care la pune la dispoziția societății de expediții, cum ar fi, dar fără a se limita la facturile comerciale, listele specifice etc.

6.3 Clientul este obligat să transmită în scris societății de expediții instrucțiuni precise dacă solicită condiții speciale de transport al mărfii. Instrucțiunile sunt supuse acceptului societății de expediții. Totuși, acestea se consideră acceptate dacă, după primirea acestora de către societatea de expediții, s-a trecut la executare. Sarcina probei privind instrucțiunile speciale date societății de expediții incumbă clientului.

6.4 Clientul va fi răspunzător față de societatea de expediții și o va despăgubi pentru toate costurile, cheltuielile și taxele oficiale aferente tuturor daunelor, ca urmare a informațiilor sau instrucțiunilor incorecte, incomplete sau furnizate cu întârziere de către client, sau a predării de către client sau de orice persoană care acționează în numele său, către societatea de expediții sau către orice altă persoană față de care societatea de expediții poate fi răspunzătoare, a unor mărfuri care au cauzat decesul sau vătămarea corporală a oricărei persoane, deteriorarea proprietății și a mediului sau orice altă pierdere.

6.5 Clientul trebuie să predea mărfurile ambalate, marcate, etichetate, astfel încât să reziste operațiunilor de transport și/sau celor accesorii și să poată fi livrate destinatarului potrivit contractului.

6.6 În cazul constatării la destinație de pierderi, avarii sau orice pagube produse mărfii, inclusiv cele produse de întârzierea transporturilor, atunci când s-a convenit efectuarea transportului într-un anumit timp, destinatarul sau cei care receptionează marfa au obligația să procedeze la constatarea daunelor și la îndeplinirea formalităților ce se impun, inclusiv la formularea de rezerve legale față de transportator, precum și să ia alte măsuri care să asigure conservarea dreptului la reclamații și acțiuni în vederea recuperării daunelor, în termenii regulamentelor internaționale de transport.

6.7 În caz de refuz al mărfii de către destinatar sau în caz de absență a acestuia, indiferent de motiv, clientul este obligat să suporte prețul transportului, al serviciilor accesorii, precum și al cheltuielilor suplimentare, efectuate sau angajate de societatea de expediții până la finalizarea transportului.

6.8 În cazul în care societatea de expediții angajează în contul clientului operațiuni vamale, clientul este cel care garantează comisionarului vamal plata datoriei vamale și/sau amenzilor ce s-ar datora, determinate de furnizarea unor instrucțiuni sau documente eronate.

6.9 În eventualitatea în care societatea de expediții, în cazul unor circumstanțe neprevăzute, acționează în interesul clientului, costurile și taxele suplimentare vor fi suportate de client.

6.10 Clientul va informa societatea de expediții cu privire la o eventuală cesionare de drepturi și obligații rezultate din contractul de expediții către un terț.

6.11 Dacă clientul anulează comanda sau se retrage din contract înainte de începerea executării transportului, iar societatea de expediții a angajat deja cheltuieli pentru organizare (ex.închiriere macara, dislocare camioane etc), acesta trebuie să despăgubească societatea de expediții pentru cheltuielile suportate.

6.12 Anularea comenzii sau renunțarea la transport se pot efectua de către client până la data la care destinatarul și-a manifestat voința de a-și valorifica drepturile ce rezultă pentru el din contractul de transport sau de îndată ce expeditorul a predat destinatarului duplicatul de pe documentul de transport. În acest caz, clientul trebuie să despăgubească societatea de expediții pentru cheltuielile angajate pentru executarea contractului, fiind obligat să acopere integral prejudiciul pricinuit prin anularea comenzii sau renunțarea la transport.

Articolul 7 – Obligațiile subcontractantului

7.1 Subcontractanții societăților de expediții sunt, de regulă, operatorii de transport (rutier, aerian, feroviar, maritim, fluvial), în sensul definiției de la pct. 2.6.

7.2 Subcontractanții au obligația deținerii licențelor, autorizațiilor valabile stabilite prin lege pentru modul de transport respectiv și să le prezinte societății de expediții la solicitarea acesteia.

7.3 Subcontractanții trebuie să posede polițe de asigurare de răspundere a operatorului de transport.

7.4 Subcontractanții trebuie să respecte clauzele din contractele încheiate cu societatea de expediții, precum și clauzele din contractele încheiate de societatea de expediții cu clienții săi, dacă acele clauze le-au fost comunicate.

Articolul 8 – Răspunderea societății de expediții

8.1 Societatea de expediții este răspunzătoare pentru situațiile în care nu exercită diligența cuvenită și nu ia măsurile corespunzătoare în prestarea serviciilor convenite prin contract, caz în care aceasta va despăgubi clientul pentru pierderea sau deteriorarea mărfurilor, precum și pentru pierderile financiare directe rezultate din o astfel de nerespectare a obligației de diligență. Despăgubirile vor fi sub rezerva prevederilor de la Articolul 9.

8.2 Răspunderea societății de expediții pentru pierderea totală sau parțială, sau pentru deteriorarea sau alterarea mărfurilor acoperă perioada de la momentul în care aceasta a preluat mărfurile în sarcina sa pentru a le transporta până la momentul livrării acestora.

8.3 Societatea de expediții nu este răspunzătoare pentru acțiunile sau omisiunile terților, cum ar fi, fără a se limita însă la transportatori, operatori de depozitare, docheri, comisionari vamali și orice alți subcontractanți, decât în situația când societatea de expediții nu și-a dus la îndeplinire obligația de diligență în selectarea, instruirea sau supervizarea respectivilor terți. În acest ultim caz, răspunderea societății de expediții nu poate depăși limitele răspunderii terților.

8.4 Dacă un termen de executare a transportului nu a fost cerut expres de client și acceptat de societatea de expediții, aceasta nu garantează o dată determinată de sosire la destinație și nu datorează nicio despăgubire pentru întârzierea transportului.

8.5 În cazul în care mărfurile nu au fost livrate în termen de nouăzeci de zile consecutive începând de la data convenită a livrării sau, în absența unui acord privind termenul de livrare, începând de la o dată care ar fi rezonabilă pentru o societate de expediții să livreze marfa în

circumstanțele transportului respectiv, clientul poate, în absența unor dovezi contrare, să trateze bunurile ca pierdute.

Articolul 9 – Excluderi, exonerari și limitele răspunderii societății de expediții

9.1 Dacă răspunderea societății de expediții este angajată pentru deteriorarea sau pierderea mărfii, ca urmare a culpei proprii, cuantumul despăgubirilor datorate se stabilește în raport cu valoarea normală a mărfii din momentul luării ei în primire pentru transport. Valoarea mărfii va fi documentată de către reclamant prin factura de achiziție sau prin alte probe care să ateste această valoare de la momentul primirii mărfii de către societatea de expediții.

9.2 Totuși, în cazurile în care răspunderea societății de expediții este angajată în condițiile pct. 9.1, aceasta este strict limitată, neputând depăși:

a) pentru activitatea de transport, pentru pagubele provocate mărfii, din pierderi sau avarii și pentru toate consecințele care ar putea decurge din acestea:

a.1) transport rutier intern : echivalentul în lei a 2,5 USD/kg greutate brută marfă lipsă sau avariata;

a.2) transport rutier internațional : 8,33 DST/kg greutate brută marfă lipsă sau avariata;

a.3) transport feroviar :

a.3.1) pentru traficul internațional : 17 DST/kg greutate brută marfă lipsă;

a.3.2) pentru traficul local din România : 70 lei/kg greutate brută marfă lipsă;

a.4) transport aerian : 17 DST/kg greutate brută marfă lipsă sau avariata;

a.5) transport maritim : 666,67 DST/pachet sau unitate sau 2 DST/kg greutate brută marfă lipsă sau avariata, oricare dintre acestea este mai mare.

b) pentru activitatea de depozitare, pentru pagubele provocate mărfii, din pierderi sau avarii și pentru toate consecințele care ar putea decurge din acestea: echivalentul în lei a 2,5 USD/kg greutate brută marfă lipsă sau avariata;

c) pentru toate celelalte pagube, inclusiv cele decurgând din întârzierea livrării, când este cazul, răspunderea sa este limitată la prețul transportului mărfii.

9.3 Dacă valoarea mărfii excede limitele răspunderii societății de expediții, clientul este liber să aleagă una din următoarele măsuri:

a) să suporte, în caz de daune, riscul rezultat din diferența dintre răspunderea societății de expediții și valoarea mărfii;

b) să facă, la încheierea contractului, o declarație de valoare a mărfii care, dacă va fi acceptată de societatea de expediții, va ridica limita răspunderii acesteia până la valoarea declarată; în asemenea situații se vor datora diferențele de preț corespunzătoare. Declarația interesului special este o clauză expresă;

c) să dea instrucțiuni societății de expediții pentru încheierea în contul său a unei asigurări care să acopere total sau parțial riscul, indicând riscul și valoarea asigurată. Aceste instrucțiuni trebuie date pentru fiecare expediție în parte, costurile pentru asigurarea Cargo „all risks” fiind suportate de către client.

9.4 Societatea de expediții nu răspunde dacă pierderea totală ori parțială sau, după caz, alterarea ori deteriorarea s-a produs din cauza:

- a) unor fapte în legătură cu încărcarea sau descărcarea bunului, dacă această operațiune s-a efectuat de către client;
- b) lipsei ori defectuoșității ambalajului, dacă după aspectul exterior nu putea fi observată la primirea bunului pentru transport;
- c) defectului ori inadecvării containerelor sau a altor unități de transport furnizate de client;
- d) expedierii sub o denumire necorespunzătoare, inexactă ori incompletă a unor bunuri excluse de la transport sau admise la transport numai sub anumite condiții, precum și a nerespectării de către client a măsurilor de siguranță prevăzute pentru acestea din urmă;
- e) unor evenimente naturale inerente transportului în vehicule deschise, dacă, potrivit dispozițiilor legii speciale sau contractului, bunul trebuie transportat astfel;
- f) naturii bunului transportat, dacă aceasta îl expune pierderii sau stricăciunii prin sfărâmare, spargere, ruginire, alterare interioară spontană și altele asemenea;
- g) pierderii de greutate, oricare ar fi distanța parcursă, dacă și în măsura în care bunurile transportate sunt dintre acelea care prin natura lor suferă, obișnuit, prin simplul fapt al transportului, o asemenea pierdere;
- h) pericolului inerent al transportului de animale vii;
- i) faptului că prepusul clientului, care însoțește bunul în cursul transportului, nu a luat măsurile necesare pentru a asigura conservarea bunului;
- j) unui act sau unei omisiuni a clientului sau a altei persoane decât societatea de expediții, care acționează în numele clientului sau de la care aceasta a preluat marfa;
- k) depozitării în aer liber, dacă acest mod de depozitare a fost agreat de client;
- l) faptelor sau acțiunilor care nu pot fi atribuite societății de expediții (ex. forță majoră, condițiile atmosferice, grevă, blocare a traficului, carantină, stare de război/asediu etc);
- m) furtului/talhariei/pirateriei, dacă au fost luate toate diligențele necesare privind protecția mărfii;
- n) întârzierii livrării mărfurilor, exceptând situația când s-a convenit de comun acord în mod diferit în scris;
- o) pierderilor indirecte sau colaterale, cum ar fi, fără însă a se limita la, pierderea profitului sau pierderea pieței;
- p) oricărei alte împrejurări prevăzute prin lege specială.

Articolul 10 – Asigurări

10.1 Societățile de expediții încheie polița de asigurare a răspunderii contractuale. Această poliță acoperă răspunderea ce îi revine societății de expediții pentru pierderea, avarierea sau distrugerea totală sau parțială a mărfii, precum și pentru alte pierderi financiare legate de expediție (de depozitare, de limitare a pagubelor, de redirecționare a mărfii etc) produse între momentul luării în primire a mărfii pentru expediție și momentul predării ei destinatarului, dacă avarierea, pierderea sau cheltuielile sunt consecința culpei proprii sau a subcontractanților angajați în executarea transportului.

10.2 În cazul în care marfa este asigurată printr-o poliță de asigurare Cargo „all risks” încheiată de societatea de expediții în numele și la solicitarea clientului, clientul înțelege suportarea costurilor cu emiterea asigurării, aceasta fiind încheiată în interesul său. În caz de daună, se consideră că societatea de expediții și-a îndeplinit obligațiile odată cu avizarea daunei către asigurător, la cererea clientului. Gestiunea ulterioară a dosarului de daună se poate face de către societatea de expediții doar în baza unor instrucțiuni ferme din partea clientului și pe riscul și costurile acestuia din urmă.

10.3 Societatea de expediții este îndreptățită la un tarif administrativ separat de prima de asigurare și, evident, suplimentar față de tariful de transport, pentru a încheia asigurarea Cargo „all risks”, a gestiona plângerile și orice alte sarcini administrative în legătură cu plângeri și evaluări.

Articolul 11 – Depozitare și Transporturi speciale

11.1 Alegerea locației pentru depozit (propriu sau al unei terțe părți) revine societății de expediție. În cazul unui depozit al unei terțe părți, societatea de expediții trebuie să informeze clientul în scris și imediat despre societatea care asigură depozitarea, indicându-i adresa, iar în cazul unei recipise de depozit, să menționeze acest fapt pe recipisa.

11.2 Clientul are dreptul de a inspecta depozitul. Obiecțiile sau plângerile despre depozitarea bunurilor trebuie să fie făcute imediat. În cazul în care clientul nu își exercită dreptul la inspecție, acesta renunță la toate drepturile de obiecțiune împotriva depozitării, atâta timp cât alegerea depozitului este conformă cu diligența comercială obișnuită a unei societăți de expediții.

11.3 Accesul la depozit este garantat doar clientului, în timpul orelor normale de lucru ale societății de expediții și doar în prezența sa.

11.4 În cazul în care clientul manipulează bunuri (ex. luarea de eșantioane) societatea de expediții poate solicita ca numărul, greutatea și starea bunurilor să fie inspectate împreună cu clientul. Dacă clientul nu este de acord cu acest lucru, societatea de expediții va fi exonerată de orice răspundere pentru pagubele descoperite mai târziu, cu excepția cazului în care prejudiciul nu a fost în mod clar cauzat de manipularea bunurilor de către client.

11.5 În cazul unor discrepanțe de inventar, societatea de expediții are dreptul de a echilibra deficitul și surplusul aceluiași produs.

11.6 În cazul unor transporturi speciale (mărfuri perisabile, animale vii, mărfuri periculoase), societatea de expediții va pune la dispoziția clientului informațiile necesare executării transportului, variantele de transport, tarif, asigurări etc, pe baza cărora clientul să poată conveni, în cunoștință de cauză, contractul de expediție.

11.7 Dacă mărfurile speciale pun în pericol alte bunuri, proprietăți, mediu, oameni sau reprezintă o sursă potențială a oricăror daune, societatea de expediții va fi îndreptățită să acționeze și să se ocupe de marfă astfel încât să reducă sau să elimine astfel de pericole, pe riscul și costul clientului, dacă acesta nu reușește să comunice adecvat instrucțiuni în termen de două zile de la informarea făcută de către societatea de expediții, sau într-un alt termen stabilit în scris.

Articolul 12 – Vămuri

12.1 Societatea de expediții poate prevedea în contractul de expediții și operațiunile de comisionar în vamă, dacă posedă autorizațiile legale, sau poate angaja un comisionar în vamă. Pentru această activitate societatea de expediții trebuie să respecte toate cerințele legislației vamale aplicabile, să convină în scris cu clientul garanțiile necesare și prezentarea documentelor prevăzute de lege.

12.2 Pentru această activitate, clientul datorează tarifele convenite între părți, pe lângă taxele prevăzute la pct. 6.8.

Articolul 13 – Documente și formulare FIATA

13.1 FIATA a creat câteva documente și formulare pentru a stabili un standard uniform de utilizat de către expeditorii din întreaga lume. Acestea sunt: FBL – FIATA Multimodal Transport Bill of Lading, FWB – FIATA Multimodal Transport Waybill, FCR – Forwarder's Certificate of Receipt, FCT - Forwarder's Certificate of Transport, FWR – FIATA Warehouse Receipt, SDT – Shipper's Declaration for the Transport of Dangerous Goods, SIC – Shipper's Intermodal Weight Certification, FFI – FIATA Forwarding Instructions.

13.2 Documentele și formularele FIATA pot fi utilizate doar de către membrii organizațiilor naționale ale societăților de expediții (USER).

13.3 În România documentele și formularele FIATA sunt tipărite și distribuite de USER, care este autorizată în acest scop de FIATA. USER ține evidența documentelor distribuite, având responsabilitatea folosirii acestora în scopul pentru care au fost emise.

13.4 Documentele și formularele FIATA, precum și modul lor de utilizare, sunt descrise pe pagina de internet a USER și într-o broșură ce este pusă la dispoziția membrilor.

Articolul 14 – Condiții de plată

14.1 Plata transportului și a celorlalte servicii se face de către client pe baza facturii emise de societatea de expediții. Termenul de achitare a sumelor facturate este cel prevăzut în contractul de expediții/comanda de transport, dar nu poate depăși termenele legale.

14.2 Toate sumele de bani datorate de client vor fi plătite fără deduceri sau amânări în contul oricărei pretenții de daune.

14.3 Pentru întârzierea plății, clientul datorează penalități de 0,15% din valoarea sumei, pentru fiecare zi de întârziere, dacă nu s-a convenit altfel între părți.

Articolul 15 – Dreptul de gaj și dreptul de retenție

15.1 Societatea de expediții va deține un drept general de gaj și de retenție asupra mărfurilor și asupra oricăror documente aferente acestora, pentru orice sumă de bani datorată în orice moment societății de expediții de către client, inclusiv taxele de depozitare pentru retenția mărfurilor și orice costuri aferente recuperării acestora, și poate exercita respectivul drept în orice manieră rezonabilă pe care o consideră de cuviință.

15.2 Dreptul de retenție încetează dacă cel interesat consemnează suma pretinsă sau oferă retentorului o garanție suficientă.

Articolul 16 – Forța majoră

16.1 Părțile contractante nu vor fi răspunzătoare pentru neexecutarea la termen și/sau în mod necorespunzător, total sau parțial, a oricăreia dintre obligațiile care îi incumbă, dacă neexecutarea obligației respective a fost cauzată de un eveniment imprevizibil la data încheierii contractului și ale cărui consecințe sunt de neînlăturat de partea care îl invocă.

16.2 Partea care invocă forța majoră este obligată să aducă la cunoștința celeilalte părți, imediat și în mod complet, producerea acestuia și să ia toate măsurile care îi stau la dispoziție în vederea limitării consecințelor respectivului eveniment.

16.3 Cazurile de forță majoră exonerează societatea de expediții, pe durata lor, de obligațiile ce sunt afectate de aceste circumstanțe. În aceste cazuri, societatea de expediții sau clientul au dreptul de a rezilia contractul, chiar dacă acesta a fost parțial realizat. Dacă societatea de expediții sau clientul solicită rezilierea contractului, societatea de expediții este îndreptățită la plata tuturor costurilor suportate de aceasta pentru executarea contractului până la data rezilierii acestuia.

16.4 Partea care a invocat forța majoră trebuie să facă dovada acesteia în termen de maximum 5 zile de la data încheierii acesteia.

Articolul 17– Reclamații

17.1 Reclamațiile izvorând din contractul de expediție se depun în formă scrisă, având anexate documente care să ateste conținutul reclamației (documente doveditoare).

17.2 Societatea de expediții trebuie să răspundă în termene rezonabile, dar nu mai mult de 30 de zile de la primirea reclamației cu documentația necesară.

17.3 Dacă reclamația este generatoare a unui litigiu, părțile vor încerca o soluționare amiabilă.

17.4 În lipsa unor prevederi contrare convenite, litigiile dintre client și societatea de expediții sau dintre aceasta și părțile îndreptățite legal, rămase nesoluționate pe cale amiabilă, sunt de competența organelor judecătorești din localitatea unde își are sediul societatea de expediții. Se poate apela la arbitraj, de preferință unul specializat în transporturi, dacă o clauză arbitrală a fost prevăzută expres în contractul de expediții sau dacă părțile agreează ulterior asupra rezolvării litigiilor dintre ele prin intermediul arbitrajului.

17.5 Raporturile juridice dintre societățile de expediții și clienți, generate din aplicarea acestor condiții generale, sunt reglementate de dreptul român.

17.6 Dreptul la acțiune izvorând din contractul de expediție se prescrie în termen de un an socotit din ziua predării bunurilor la locul de destinație sau din ziua în care ar fi trebuit să se facă predarea lor, cu excepția dreptului la acțiunea referitoare la transporturile care încep sau se termină în afara Europei, care se prescrie în termen de 18 luni.

Aceste Condiții generale au fost aprobate de Adunarea Generală a Membrilor din 6 mai 2021.

General conditions of transport and services governing the activity of freight forwarding companies

Article 1 – Preamble

1.1 These general conditions of transport and services governing the activity of freight forwarding companies are standard rules that apply to the performance of transport and auxiliary services by the freight forwarding companies. These include valid stipulations for all modes of transport and auxiliary services (road, air, rail, sea, naval, multimodal, logistics services, customs etc).

1.2 The stipulations of the freight forwarding contract or the order followed by the execution are considered completed with the stipulations of these general conditions, which are an integral part of them. The parties are free to expressly agree in the concluded contracts also other clauses than those provided in these general conditions.

1.3 The general conditions of transport and services that are the basis of the activity of the freight forwarding companies members of the Freight Forwarders Association of Romania will be hereinafter referred to, abbreviated: "General conditions".

1.4 The Freight Forwarders Association of Romania will be hereinafter referred to as "USER".

1.5 Fédération Internationale des Associations de Transitaires et Assimilés - The International Federation of Freight Forwarders Associations will be hereinafter referred to as "FIATA".

1.6 These rules transpose a number of national and international regulations governing the activity of freight forwarding, such as:

- The Romanian Civil Code;
- Government Ordinance no. 27/2011 on road transport, with subsequent amendments;
- Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road (CMR) - adopted in Geneva in 1956, to which Romania acceded by Decree no. 451/1972;
- The Convention concerning International Carriage by Rail (COTIF) - adopted in Bern on 9 May 1980, ratified by Romania by Decree no. 100/1983;
- The Hague Rules - International Convention for the Unification of Certain Rules of Law relating to Bills of Lading- concluded in Brussels in 1924, to which Romania became a party in 1937;
- The Brussels Protocol of 1968, which amended the Hague Rules, known as the "Hague-Visby Rules";
- Montreal Convention - Convention for the Unification of Certain Rules for International Carriage by Air- adopted in Montreal on May 28, 1999, ratified by Romania by Government Ordinance no. 107/2000, approved by Law no. 14/2001;

- European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road (ADR) - concluded in Geneva on September 30, 1957, to which Romania acceded by Law no. 31 of May 18, 1994;
- FIATA Model Rules for Freight Forwarding Services;
- FIATA documents.

Article 2 – Definitions

2.1 "Freight Forwarder" means the company which concludes with a customer a contract of carriage and/or auxiliary services.

2.2 "Auxiliary services/operations" means customs brokerage, storage, handling, packaging, distribution of goods, conclusion of Cargo insurance policies "all risks" in the name and at the request of the customer, collection of documents relating to the goods and/or others like that.

2.3 "Customer" may be the shipper/consignor, the consignee/receiver or the owner of the goods and means any individual or legal person who concludes a contract of carriage and/or auxiliary services with the freight forwarding company and who can prove that it has the right of disposal over the transport of the goods.

2.4 "Consignor (shipper)" means the person who hands over the goods to the freight forwarding company for the carriage and/or auxiliary services.

2.5 "Consignee (receiver)" means the person entitled to receive the goods from the freight forwarding company and/or its agent.

2.6 "Carrier" means any individual or legal person, party to a contract of transport, who executes the transport of goods by his own means of transport or by other means whom he has a right of use.

2.7. "Goods" means any movable tangible property, including live animals, and/or containers, pallets and/or similar transport and/or packaging items delivered to the freight forwarding company for transport.

2.8 "Dangerous goods" means goods that are classified in the specialized conventions/regulations (ADR, RID, IMDG, IATA DGR) as dangerous (flammable, radioactive, harmful).

2.9 "SDR - Special Drawing Rights" means a monetary instrument of the International Monetary Fund, with the role of unit of account and reserve, frequently used as a monetary standard (since the restriction of the role of gold as a unit of reference).

Article 3 - Freight forwarding contract

3.1 The freight forwarding contract is a contract by which the freight forwarding company undertakes to conclude, in its own name and on behalf of the customer, a contract of carriage and/or to perform auxiliary operations.

3.2 The freight forwarding company which assumes the obligation to carry out the transport, with its own or another's means, in whole or in part, has the rights and obligations of the carrier.

3.3 In the freight forwarding contract are provided clauses both for the transport itself and for the auxiliary services.

3.4 The transport order confirmed by the freight forwarding company shall be considered a concluded contract, as provided in point 3.1.

3.5 The USER may make available to its members, upon request, framework freight forwarding contracts.

3.6 The freight forwarding contract shall be completed with the General conditions of transport and services governing the activity of freight forwarding companies, as provided in point 1.2.

3.7 Freight forwarding companies that conclude contracts of intermediation or agents, according to the Romanian Civil Code, will follow the norms provided by it.

Article 4 - Communication of the freight forwarding company with the customer

4.1 The freight forwarding company may communicate with the customer or the person designated for communication by the customer, in verbal or written form, using all means of communication available to him. If the customer does not communicate to the freight forwarding company any change of address or other contact information, it will be considered that the freight forwarder has communicated its message to the customer correctly, if it sent it using the address or other information available at that time.

4.2 The customer shall immediately notify the freight forwarding company of any change in the information that is relevant in any way for the correct execution of the transport of goods. Otherwise, the customer will bear all the consequences of such an omission.

4.3 The freight forwarding company has the right to use modern technology in the execution of its activities, including devices that allow the execution of the transport of goods without completing and issuing transport documents and other documents in a physical form.

Article 5 - Obligations of the freight forwarding company

5.1 The freight forwarding company will submit the necessary diligence to organize and/or perform the transport and the auxiliary services, according to the customer's instructions, as agreed, as well as to protect the customer's interests throughout the performance of activities.

5.2 The freight forwarding company must be organized and have the necessary means to carry out its mission.

5.3 Unless otherwise agreed, the freight forwarding company has the right to freely choose the subcontractors, as well as the modes of transport and the means used. Intermediaries or subcontractors used by the freight forwarding company to carry out its obligations shall be deemed to have been accepted by the customer if he has not objected before the start of the carriage.

5.4 The freight forwarding company will provide the services in accordance with the customer's instructions and as agreed with him. If those instructions are incorrect or incomplete or do not comply with the contract, the freight forwarding company may act as it considers appropriate, on the customer's risk and expenses, in the customer's interest.

5.5 The freight forwarding company has the obligation to advise only on the activity of transport and/or auxiliary services, without issues related to goods in relation to different authorities (import/export licenses, authorizations, dual use etc).

5.6 The freight forwarding company has the obligation to pay the invoices within the terms established by contracts with its subcontractors.

Article 6 - Obligations of the customer

6.1 The customer shall guarantee to the freight forwarding company, when the goods have been taken over, the accuracy of all details concerning the general nature of the goods, the marks, the number, the weight, the volume and the quantity and, where appropriate, the dangerous nature of the goods as provided by him or on his behalf.

6.2 The customer is responsible for the preparation, correctness and apparent legality of the documents he makes available to the freight forwarding company, such as, but not limited to commercial invoices, specific lists etc.

6.3 The customer is obliged to send precise instructions in writing to the freight forwarding company if he requests special conditions of transport of the goods. The instructions are subject to the acceptance of the freight forwarding company. However, they shall be deemed to be accepted if, after their receipt by the freight forwarding company, they have been executed. The duty of proof on the special instructions given to the freight forwarding company is responsibility of the customer.

6.4 The customer will be liable to the freight forwarding company and will compensate it for all costs, expenses and official fees related to all damages, as a result of incorrect information or instructions, incomplete or provided late by the customer, or delivery by the customer or by any person acting on his behalf, to the freight forwarding company or to any other person for whom the freight forwarding company may be liable, for goods which have caused the death or personal injury of any person, damage to property and the environment or any other loss.

6.5 The customer must deliver the packaged, marked, labeled goods so that they can withstand transport and/or accessory operations and can be delivered to the consignee according to the contract.

6.6 In the event of loss or any damage to the goods, including those caused by delayed shipments, being established at the destination, when it has been agreed to carry out the shipment within a certain time, the consignee or recipients of the goods shall fulfilling the necessary formalities, including the formulation of legal reservations to the carrier, as well as taking other measures to ensure the preservation of the right to complaints and actions for the recovery of damages, in terms of international transport regulations.

6.7 In case of refusal of the goods by the consignee or in case of absence thereof, for any reason, the customer is obliged to bear the price of transport, auxiliary services and additional costs engaged or incurred by the freight forwarding company until the carriage is finished.

6.8 If the freight forwarding company engages in customs operations on behalf of the customer, the customer is the one who guarantees to the customs commissioner the payment of the customs debt and/or fines that would be due, determined by the provision of erroneous instructions or documents.

6.9 In the event that the freight forwarding company, in case of unforeseen circumstances, acts in the interest of the customer, the additional costs and fees will be borne by the customer.

6.10 The customer will inform the freight forwarding company about a possible assignment of rights and obligations resulting from the freight forwarding contract to a third party.

6.11 If the customer cancels the order or withdraws from the contract before the start of transport, and the freight forwarding company has already incurred expenses for organization (e.g. crane rental, truck deployment etc), he must compensate the freight forwarding company for the costs incurred.

6.12 The cancellation of the order or the cancellation of the transport can be made by the customer until the date on which the consignee expressed his will to capitalize his rights resulting from the contract of carriage or as soon as the consignor handed over to the consignee the duplicate of the transport document. In this case, the customer must compensate the freight forwarding company for the expenses incurred for the execution of the contract, being obliged to fully cover the damage caused by the cancellation of the order or the cancellation of the transport.

Article 7 - Obligations of the subcontractor

7.1 Subcontractors of freight forwarding companies are, usually, transport operators (road, air, rail, sea, river), within the meaning of point 2.6.

7.2 Subcontractors have the obligation to hold licenses, valid authorizations established by law for the respective mode of transport and to present them to the freight forwarding company at its request.

7.3 Subcontractors must have liability insurance policies for the carrier.

7.4 Subcontractors must comply with the terms of the contracts concluded with the freight forwarding company, as well as the terms of the contracts concluded by the freight forwarding company with its customers, if those terms have been communicated to them.

Article 8 - Liability of the freight forwarding company

8.1 The freight forwarding company is responsible for the situations in which it does not exercise due diligence and does not take the appropriate measures in providing the services agreed by contract, in which case it will compensate the customer for the loss or damage of goods and direct financial losses resulting from such non-compliance with the duty of care. Compensation shall be subject to the provisions of Article 9.

8.2 The liability of the freight forwarding company for the total or partial loss or damage or alteration of the goods shall cover the period from the time when it took over the goods for carriage until the time of delivery.

8.3 The freight forwarding company is not liable for the actions or omissions of third parties, such as, but not limited to, carriers, storage operators, dockers, customs brokers and any other subcontractors, unless the freight forwarding company did not fulfill the obligation of diligence in the selection, training or supervision of the respective third parties. In the latter case, the liability of the freight forwarding company may not exceed the limits of the liability of third parties.

8.4 If a deadline for the execution of the transport has not been expressly requested by the customer and accepted by the freight forwarding company, it does not guarantee a specific date of arrival at the destination and does not owe any compensation for the delay of the transport.

8.5 If the goods have not been delivered within ninety consecutive days from the agreed date of delivery or, in the absence of an agreement on the delivery time, from a date which would be reasonable for a freight forwarding company to deliver the goods in the circumstances of

that transport, the customer may, in the absence of evidence to the contrary, refer to the goods as lost.

Article 9 – Exclusions, exemptions and limitations of the liability of the freight forwarding company

9.1 If the liability of the freight forwarding company is incurred for damage to or loss of the goods as a result of its fault, the amount of compensation due shall be determined in relation to the normal value of the goods at the time they are received for transport. The value of the goods will be documented by the applicant through the purchase invoice or other evidence attesting to this value from the time the goods are received by the freight forwarding company.

9.2 However, in cases where the liability of the freight forwarding company is incurred under the terms of paragraph 9.1, it shall be strictly limited and may not exceed:

a) for the transport activity, for the damages caused to the goods, from losses or damages and for all the consequences that could result from them:

a.1) domestic road transport: the equivalent in lei of 2.5 USD / kg gross weight of missing or damaged goods;

a.2) international road transport: 8.33 SDR / kg gross weight of missing or damaged goods;

a.3) rail transport:

a.3.1) for international traffic: 17 SDR / kg gross weight of missing goods;

a.3.2) for local traffic in Romania: 70 Romanian lei / kg gross weight of missing goods;

a.4) air transport: 17 SDR / kg gross weight of missing or damaged goods;

a.5) shipping: 666.67 SDR / package or unit or 2 SDR / kg gross weight of missing or damaged goods, whichever is higher.

b) for the storage activity, for the damages caused to the goods, from losses or damages and for all the consequences that could result from them: the equivalent in Romanian lei of 2.5 USD / kg gross weight of missing or damaged goods;

c) for all other damages, including those resulting from the delay of delivery, where applicable, its liability is limited to the price of transport of the goods.

9.3 If the value of the goods exceeds the limits of the liability of the freight forwarding company, the customer is free to choose one of the following measures:

a) bear, in case of damage, the risk resulting from the difference between the liability of the freight forwarding company and the value of the goods;

b) to make, at the conclusion of the contract, a declaration of value of the goods which, if accepted by the freight forwarding company, will raise the limit of its liability up to the declared value; in such situations the corresponding price differences will be due. The declaration of special interest is an express clause;

c) to instruct the freight forwarding company to conclude on its account an insurance that covers totally or partially the risk, indicating the risk and the insured value. These instructions must be given for each shipment separately, the costs for Cargo insurance "all risks" being borne by the customer.

9.4 The freight forwarding company is not liable if the total or partial loss or, as the case may be, the alteration or damage occurred due to:

a) facts related to the loading or unloading of the good, if this operation was performed by the customer;

- b) the lack or defect of the packaging, if according to the external appearance it could not be observed upon receipt of the goods for transport;
- c) defect or inadequacy of containers or other transport units provided by the customer;
- d) the shipment under an inappropriate, inaccurate or incomplete name of some goods excluded from transport or admitted to transport only under certain conditions, as well as the non-compliance by the customer of the security measures provided for the latter;
- e) natural events inherent in the transport in open vehicles, if, according to the provisions of the special law or the contract, the good must be transported in this way;
- f) the nature of the transported good, if it exposes it to loss or damage by crushing, breaking, rusting, spontaneous internal alteration and the like;
- g) weight loss, whatever the distance traveled, if and to the extent that the goods transported are among those which by their nature suffer, usually, by the simple fact of transport, such a loss;
- h) the inherent danger of the transport of live animals;
- i) the fact that the customer's agent, who accompanies the good during the transport, has not taken the necessary measures to ensure the preservation of the good;
- j) an act or omission of the customer or of a person other than the freight forwarder, acting on behalf of the customer or from whom it took over the goods;
- k) outdoor storage, if this storage method has been agreed by the customer;
- l) facts or actions that cannot be attributed to the freight forwarding company (e.g. force majeure, weather conditions, strike, traffic jam, quarantine, state of war/siege etc);
- m) theft/robbery/piracy, if all the necessary diligences regarding the protection of the goods have been taken;
- n) delay in the delivery of the goods, except when otherwise agreed in writing;
- o) indirect or collateral losses, such as, but not limited to, loss of profit or loss of market;
- p) to any other circumstance provided by special law.

Article 10 – Insurance

10.1 Freight forwarding companies conclude the policy of contractual liability insurance. This policy covers the liability of the freight forwarding company for the loss, damage or total or partial destruction of the goods, as well as for other financial losses related to the shipment (storage, damage limitation, redirection of goods etc) produced between the time of taking on receipt of the goods for dispatch and the time of delivery to the consignee, if the damage, loss or expense is the consequence of his own fault or of the subcontractors engaged in the execution of the transport.

10.2 If the goods are insured by a Cargo "all risks" insurance policy concluded by the freight forwarding company in the name and at the request of the customer, the customer understands the bearing of the costs of issuing the insurance, this being concluded in his interest. In case

of damage, the freight forwarding company is considered to have fulfilled its obligations once the damage has been notified to the insurer, at the customer's request. The subsequent management of the damage file can be done by the freight forwarding company only on the basis of firm instructions from the customer and on the risk and costs of the latter.

10.3 The freight forwarding company is entitled to an administrative fee, other than the insurance premium and, of course, in addition to the transport fee, in order to conclude the Cargo "all risks" insurance, to handle complaints and any other administrative tasks related to complaints and assessments.

Article 11 - Storage and Special Transport

11.1 The choice of storage location (own or third party's) is the responsibility of the freight forwarding company. In the case of a third-party warehouse, the freight forwarding company must inform the customer in writing and immediately about the company providing the storage, indicating its address, and in the case of a warehouse receipt, indicate this on the receipt.

11.2 The customer has the right to inspect the warehouse. Objections or complaints about the storage of goods must be made immediately. If the customer does not exercise his right of inspection, he waives all rights to object to the storage, as long as the choice of warehouse is in accordance with the normal business diligence of a freight forwarding company.

11.3 Access to the warehouse is guaranteed only to the customer, during the normal working hours of the freight forwarding company and only in his presence.

11.4 If the customer handles goods (e.g. sampling) the freight forwarding company may request that the number, weight and condition of the goods be inspected together with the customer. If the customer does not agree to this, the freight forwarding company will be relieved of any liability for damages discovered later, unless the damage was not clearly caused by the handling of the goods by the customer.

11.5 In the event of inventory discrepancies, the freight forwarding company has the right to balance the deficit and surplus of the same product.

11.6 In case of special transports (perishable goods, live animals, dangerous goods), the freight forwarding company will provide the customer with the necessary information for the execution of the transport, transport options, tariff, insurance etc, on the basis of which the customer can agree the forwarding contract.

11.7 If the special goods endanger other goods, property, the environment, people or are a potential source of any damage, the freight forwarding company will be entitled to act and deal with the goods in such a way as to reduce or eliminate such hazards, on the risk and cost of the customer, if he fails to properly communicate instructions within two days from the time the information is provided by the freight forwarding company, or within another time limit in writing.

Article 12 - Customs clearance

12.1 The freight forwarding company may also stipulate in the shipment contract the operations of a customs broker, if it has the legal authorizations, or it may hire a customs broker. For this activity, the freight forwarding company must comply with all the requirements of the applicable customs legislation, agree in writing with the customer the necessary guarantees and the presentation of the documents required by law.

12.2 For this activity, the customer owes the tariffs agreed between the parties, in addition to the fees provided in point 6.8.

Article 13 - FIATA documents and forms

13.1 FIATA has created several documents and forms to set a uniform standard for use by forwarders worldwide. These are: FBL - FIATA Multimodal Transport Bill of Lading, FWB - FIATA Multimodal Transport Waybill, FCR - Forwarder's Certificate of Receipt, FCT - Forwarder's Certificate of Transport, FWR - FIATA Warehouse Receipt, SDT - Shipper's Declaration for the Transport of Dangerous Goods, SIC - Shipper's Intermodal Weight Certification, FFI - FIATA Forwarding Instructions.

13.2 FIATA documents and forms may only be used by members of national freight forwarding company organizations (USER).

13.3 In Romania, FIATA documents and forms are printed and distributed by USER, which is authorized for this purpose by FIATA. USER keeps track of the documents distributed, having the responsibility of using them for the purpose for which they were issued.

13.4 FIATA documents and forms, as well as their use, are described on the USER website and in a brochure that is made available to members.

Article 14 - Terms of payment

14.1 Payment for transport and other services is made by the customer on the basis of the invoice issued by the freight forwarding company. The term for paying the invoiced amounts is the one provided in the forwarding contract/transport order, but it cannot exceed the legal terms.

14.2 All amounts owed by the customer will be paid without deductions or deferrals on account of any claim for damages.

14.3 For late payment, the customer owes penalties of 0.15% of the amount, for each day of delay, unless otherwise agreed between the parties.

Article 15 - Right of lien and right of retention

15.1 The freight forwarding company will have a general right of lien and retention on the goods and on any documents related to them, for any amount of money due at any time to the freight forwarding company by the customer, including storage fees for the retention of goods and any related costs for their recovery, and it may exercise that right in any reasonable manner it deems appropriate.

15.2 The right of retention shall cease if the person concerned records the amount claimed or provides the retentor with a sufficient guarantee.

Article 16 - Force majeure

16.1 The contracting parties shall not be liable for the timely and/or improper performance, in whole or in part, of any of their obligations, if the non-performance of that obligation was caused by an unforeseeable event at the time of conclusion of the contract and whose consequences are inalienable by the party invoking it.

16.2 The party invoking force majeure is obliged to inform the other party, immediately and fully, of its occurrence and to take all measures available to it to limit the consequences of that event.

16.3 Force majeure exempts the freight forwarding company, during their term, from the obligations that are affected by these circumstances. In these cases, the freight forwarding company or the customer has the right to terminate the contract, even if it has been partially fulfilled. If the freight forwarding company or the customer requests the termination of the contract, the freight forwarding company is entitled to receive all costs incurred by it for the performance of the contract until the date of its termination.

16.4 The party invoking force majeure must prove it within a maximum of 5 days from the date of its termination.

Article 17 – Complaints

17.1 Complaints arising from the freight forwarding contract shall be submitted in writing, with documents attesting to the content of the complaint (proving documents) attached.

17.2 The freight forwarding company must respond within a reasonable time, but not more than 30 days from receipt of the complaint with the necessary documentation.

17.3 If the complaint gives rise to a dispute, the parties shall seek an amicable settlement.

17.4 Unless otherwise agreed, disputes between the customer and the freight forwarding company or between it and the legally entitled parties, which remain unresolved amicably, shall be within the jurisdiction of the courts of the locality where the freight forwarding company has its registered office. Arbitration may be invoked, preferably to an authority specialized in transport, if an arbitration clause has been expressly provided for in the freight forwarding contract or if the parties subsequently agree to settle disputes between them through arbitration.

17.5 The legal relations between freight forwarding companies and customers, generated from the application of these general conditions, are regulated by Romanian law.

17.6 The right of action arising from the freight forwarding contract shall expire within one year from the date of delivery of the goods to the place of destination or from the day on which they should have been delivered, except for the right of action for shipments commencing or ends outside Europe, which expires within 18 months.

These General conditions were approved by the General Assembly of Members on May 6, 2021.